

HITEL-VILÁG-STÁDIUM.

MIT HOZ A TAVASZ?

A tavasz az emberek gondolkodásában a megújodást jelenti. Tavasszal más lesz a föld, a levegő; tavasszal előbújnak barlangiukból az állatok és megkezdik igazi életüket. A tavasz fogalma az emberek gondolkodásában elválaszthatatlanul a megújodás fogalmához kapcsolódott. Az emberek mindig várnak valamit a tavasztól, helyzetük megjavulását, vagy legalább is változását. Az embereknek ezt a tavasz-várását a világhistoria is megerősíti. A forradalmak, a népeknek, országoknak átalakulásai majdnem mindig tavasszal mentek végbe. Mert a tavasz mozgatja meg a titkos erőket és érleli virággá a vágyakozás bimbóit.

A magyar nemzet is sokat kapott már a tavasztól, de a legtöbbet — most várja. Ettől a tavasztól. Mert rettenetes tél volt ez a mostani tél. A hideg és a nyomorúság behúzódott minden lakásba és nem igen volt ember, aki ne didergett volna. Állami berendezéseinket is vadul cibálta, ostromolta a tél vihara. Redukciók, leépítések, fizetéscsökkentések mindenütt . . . A külfölddel szemben kénytelenek voltunk tartozásainkra halasztást kérni, a pénzüzetek és nagyvállalatok által kibocsátott záloglevelek és kötvények pengőben befizetett kamatait nem birtuk szerződéssel megállapított valutában továbbítani és az állami költségvetés rovatai felett veszedelmesen ott lebegett az a veszedelem, hogy egyetlen számítási hiba, csalódás felborítja az egyensúlyt.

*

Vajjon a szörnyű gazdasági télnek szintén végét jelentik-e a most közelgő tavasz? Vajjon nemzeti életünk téli dermedtsége szintén elmúlik-e e téllal és Magyarország ujongva élvezheti-e a tavasz áldását?

Legyünk őszinték és valljuk be, hogy nem az első tavasz a most következő, amelytől ezt várjuk. Több tél vége felé hittük, hogy az eljövendő tavasz egyuttal a nemzet tavasza is lesz és mindig csalódtunk. Nem egyszer. Csakhogy ezek a csalódások nem ölhetik meg a nemzet hitét a tavaszban. Sőt. A számok és a logika törvénye még erősebbé teszi hitünket a most jövő tavaszban. Hiszen a természet örök törvénye: a változás, a tavasznak a télre való bekövetkezése és ha vannak is olyan telek, amelyekre „a legöregebb ember sem emlékszik“, olyan tél sohasem volt, amit a végén le nem győzött volna a tavasz. A magyar nemzet sok telet élt már át. Volt egy „tatár-telünk“, volt egy „török-telünk“, voltak „osztrák-teleink“, sok-sok csalódással, de azért mégis csak elmúltak ezek a telek és a nemzet mindig megélte a tavaszt.

Ilyen rettenetes „egy“ tél volt a világháború óta mostanáig. De épen ezért jogunk van hinni, hogy most már: tavasz jön. Nem azt várjuk, — mert sajnos, ezt várnunk nem lehet, — hogy a most eljövő tavasz jólétet és megelégedést fog minden magyar házba bevinni. A palotákba és a kunyhókba. Nem, sajnos, ennyire optimisták nem lehetünk. De igenis hisszük, hogy ez a most eljövendő tavasz kezdete lesz a tavaszoknak. Az egyre melegebb, az egyre tisztultabb időnek.

Honnan vesszük ezt a hitünket? Miért reméljük, hogy most már csak jobb lehet?

*

A középeurópai államok már nem vakok, már belátják, hogy nemcsak a központi hatalmak veszítették el a háborút, hanem egész Európa. Már valamennyien belátják, hogy eddigi politikájuk rossz. A máig tartó nagy télben ezek az

államok gondosan elrekeszték a magok házát és iűtött szobáikban közönnyel nézték a kintrekedtek didergését. Ma már a kerítésen belül lévők is tudják, hogy a hideg ha ennyire tartós, nem respektálja a falakat és behúzódik a legjobban óvott helyekre is. A legyőzött államok nyomorúsága ezen a télen általánosult, bajban vannak a „győztes” államokban is, a leggazdagabb országok sem tudták a válságot elkerülni. Az elmúlt „téli” a büszke Anglia is kénytelen volt bevalani, hogy a válság birodalmának alap-pilléreit elérte és csakis az arany-standard feladásával tudta pozícióját megvédeni. Amerikában is recsegnek, ropognak az államok pillérei. A munkanélküliek száma egyre nő, és mind szélesebb az a réteg, amely a mai gazdasági rendben elhelyezkedni nem tud. Svédország ez a gazdag északi állam, amely távol volt háborútól, forradalomtól, most vívja nagy csatáját pénzének stabilitásáért. Bizony, az egész világ beteg. És ez a betegség elérte mélypontját. Most már csak a halál következhetnék, — vagy a józan gyógyítás és az erre irányuló életrend. Minthogy pedig az emberek a népek, az országok az *életre* születtek, a halál gondolatával ne is számoljunk. Az emberek azért alkotnak nemzetet, hogy egységesen küzdjenek meg az akadályokkal és együtt vigyék előre a kultúrát. A megsemmisülés gondolatát egy pillanatig sem szabad számításba vennünk. Az életre kell gondolnunk mindig. Higyjünk a tavaszban: ez a hit nem fog megcsalni bennünket. A most közelgő tavasz nemcsak a természetnek tavasza lesz, hanem Magyarország tavasza is.

(Budapest.)

Dános Árpád.

A cseh-szlovák Nemzeti Bank március 10-én rendeletet bocsátott ki, mely szerint az utasok legfeljebb ezer cseh koronát vihetnek át a határon. Újra szabályozta Ausztria kormánya is a schillingnek kivitelét és 200 schillingre szállította le a kivihető összeget. Magyarországon már régóta hatályban áll a tilalom a 300 P-nél nagyobb összegre. Jugoszláviából egyetlen dinárt sem szabad kivinni. Ime: Európa pénzügyi térképe! Még szerencse, hogy a mozdonyokat nem szerelik le a határokon és hogy a vasúti kocsik elhagyhatják a határállomásokat. Ha az elzárkózás mai politikája tovább fog terjedni, ez is bekövetkezhet. Közben pedig Géhfen és a különböző nemzetközi konferenciákon az államok képviselői szép beszédeket tartanak az együttműködésről és arról panaszkodnak, hogy Európa mai politikája minden ország élet lehetőségét aláássa. És ezeket a szép szónoklatokat mindig megtapsolják. . . .

Anglia gyors egymásutánban kétszer is leszállította a bankkamatlábát. Tüntetően állapítja meg, hogy nincs többé

oka félnie a megrohanástól, sőt kitesékeli a külföldi tőkét, amely nem bízik Angliában és csak a nagyobb kamatért lenne hajlandó ottmaradni. Az ilyen tőkékre nincs szüksége Angliának. Vigyék el. Anglia nem marasztalja őket. És az angol lapok nap-nap után jelentik, hogy a közönség tódul az aranybevéltő hivatalokba, menekülnek az aranytól, mert az angolok jobban bíznak a fontban, mint a sárga fémekben. Az angol font tehát nem bukott el. Sőt: az angol politika bebizonyította, hogy tradicionális józansága, nyugodtsága erősebb mint az a hisztéria, amely a csatorna másik feléről csapott át. Az angol história elmúlt félesztendéjéből az emberiség sokat tanulhatna.

Kreuger. Néhány hónappal ezelőtt a svájci bankok körlevélben figyelmeztették ügyfeleiket arra, hogy a mai válságos időkben fokozott mértékben kell vigyázniok, mibe fektetik a tőkéiket, vegyenek tehát Kreuger részvényeket és kötvényeket, mert ennek a vállalatnak a sorsát nem befolyásolhatja egy-két állam rossz gazdasági